

Afdeling **Strategie en Ontwikkeling**
Onderwerp **motie buurtveiligheid en tevredenheid**

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de raad van de gemeente
Groningen
te
GRONINGEN

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 76 65 Bijlage(n)

Ons kenmerk **BD 09.2047796**

Datum **24 SEP 2009** Uw brief van

Uw kenmerk

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.groningen.nl

Website
www.groningen.nl

Geachte mevrouw/heer,

Met deze brief willen wij u nader informeren over de relaties tussen
buurtveiligheid-en tevredenheid. Hierom heeft u in de
gemeenteraadsvergadering van 24 juni 2009 per motie verzocht.

Wij geven in deze brief op beknopte wijze een nadere analyse van de
ontwikkelingen in de sociale samenhang/cohesie, verloedering en
onveiligheid. In de een na laatste paragraaf (getiteld discrepantie) gaan we in
op de veronderstelde discrepantie tussen de tevredenheid over het onderhoud
van de openbare ruimte en dalende cijfers voor sociale samenhang,
verloedering en een toenemende onveiligheid.

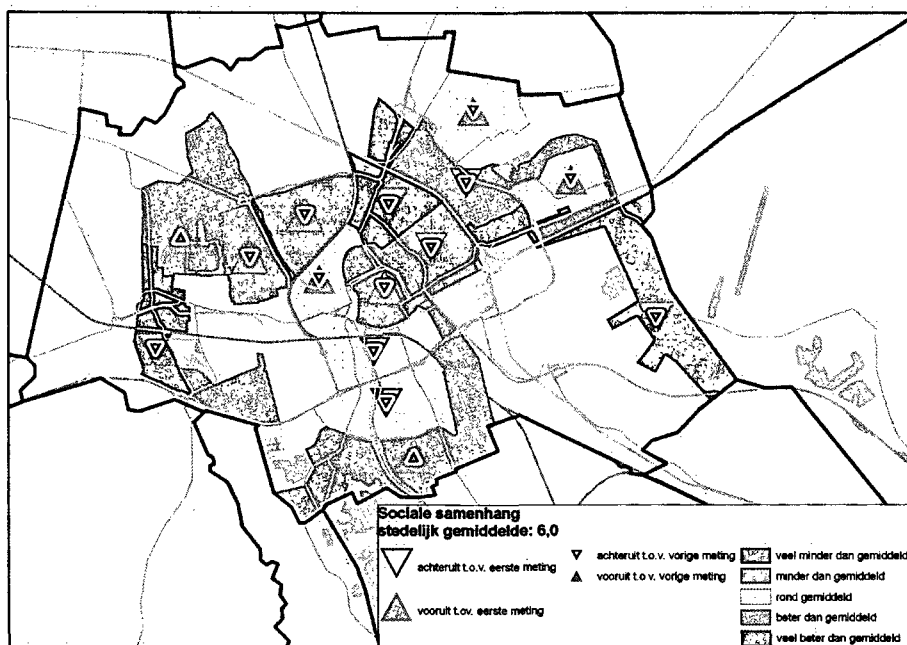
Wij baseren ons bij deze analyse op de uitkomsten van de Monitor
Leefbaarheid en Veiligheid die sinds 1996 eens in de twee jaren in de stad
wordt gehouden en waarvan in het rapport "Balans van Stad en wijken" (mei
2009) de uitkomsten van de laatste monitor (2008) zijn weergegeven.

Enquêtemethode

Voordat wij de ontwikkeling van sociale samenhang, verloedering en
onveiligheidsgevoelens nader beschouwen gaan we in op de gebruikte
enquêtemethode. In 2008 is voor het eerst (naast de telefonische enquête)
gebruik gemaakt van internetenquêtes. De beantwoording via internet levert
in de regel negatievere resultaten op, vooral waar het gaat om 'emotionele'
belevingsvragen. Vragen naar feitelijke constatering (bijv. beoordeling van
de kwaliteit van onderhoud van de openbare ruimte) laten geen verschil met
telefonische enquêtes zien. In het rapport 'Balans van Stad en wijken' zijn de
verschillen tussen beide enquêtemethodes in de tabellen inzichtelijk gemaakt
en op pag. 11 nog eens nader toegelicht.

De ontwikkeling van sociale samenhang/cohesie

Sinds de eerste meting in 1996 vertoont de sociale samenhang in de stad een positieve ontwikkeling. Wel is er sinds 2006 sprake van lichte daling. Onderstaande kaart laat zien dat er opmerkelijke verschillen zijn te constateren tussen de wijken in de stad. Het centrum en de Noordoostelijke schil daaromheen, vooral de Vogelaarwijken Indische Buurt en de Hoogte, vallen hier in negatieve zin op.

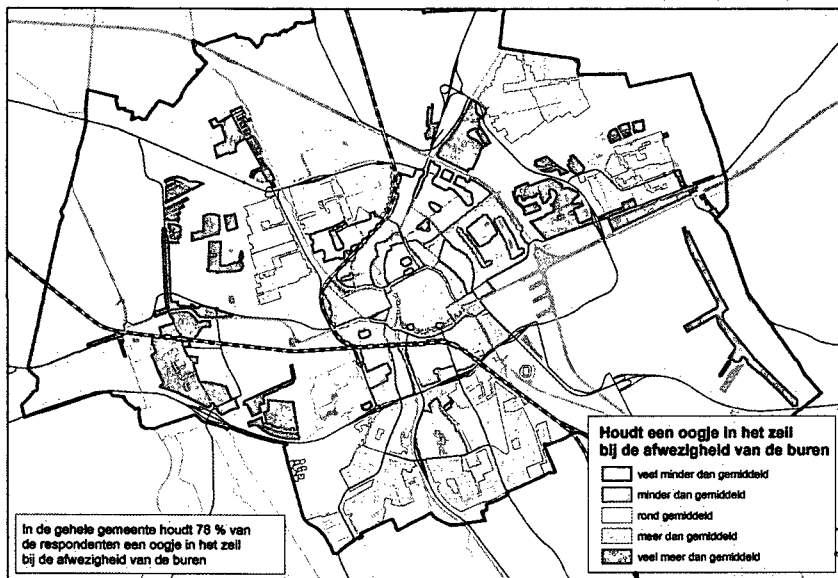

In de monitor wordt de sociale samenhang bepaald aan de hand van de volgende stellingen:

- 1) de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks
- 2) de mensen in deze buurt gaan op een prettige manier met elkaar om
- 3) ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is
- 4) ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen

Voorals de stelling of bewoners gehecht zijn aan hun buurt vertoont een negatieve ontwikkeling vanaf 2006 en hier geldt weer een duidelijk verband met de enquête methode (zie pag. 109 Balans van Stad en wijken).

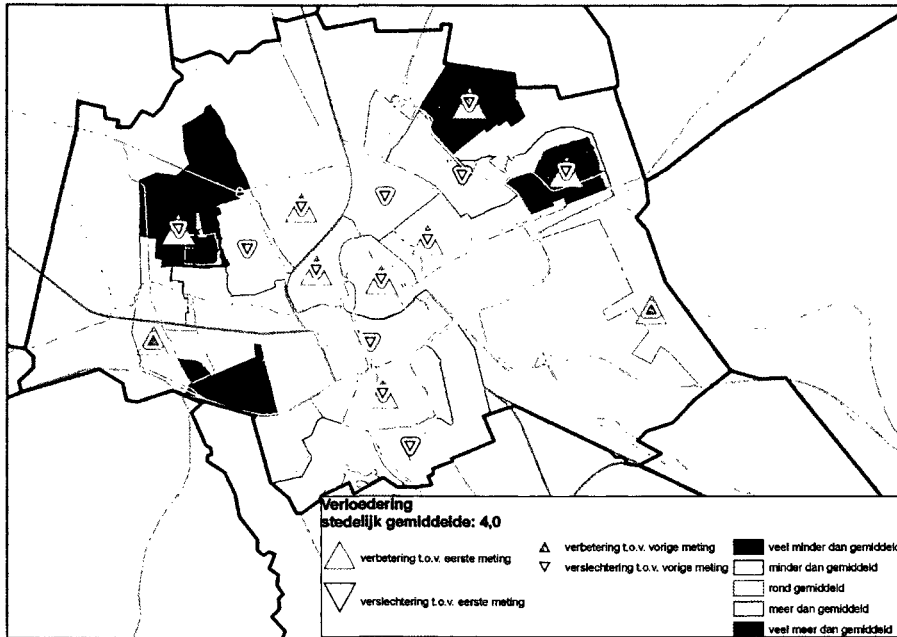
Sociale samenhang en gevoel van onveiligheid 'raken elkaar' op het punt of burens bereid zijn om bij elkaar een oogje in het zeil te houden bij afwezigheid. In de monitor is deze vraag ook aan Stadgers gesteld en onderstaande kaart levert het volgende beeld op.

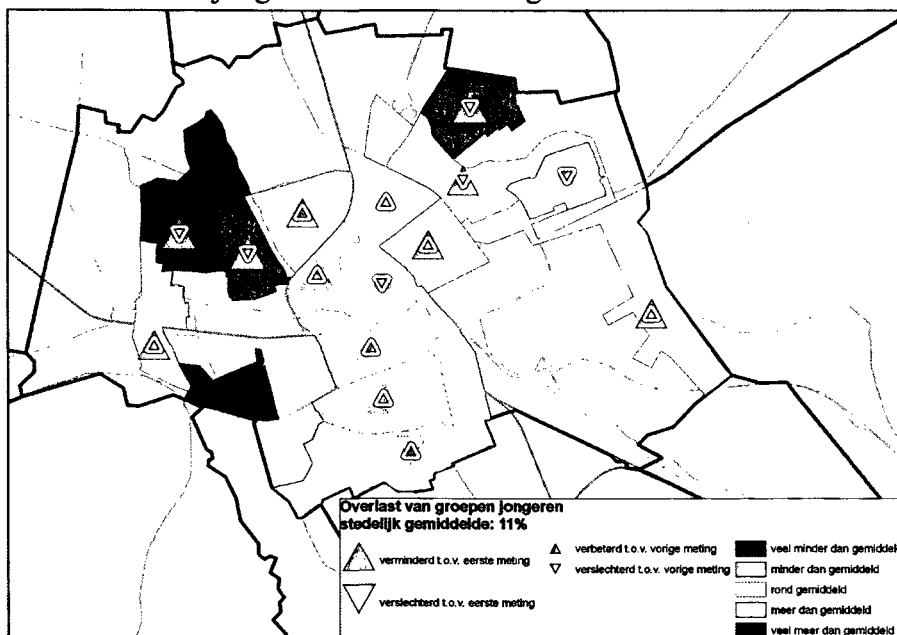
Ook hier zijn weer aanmerkelijke verschillen per wijk te constateren en gelet op de complexe verbanden wordt duidelijk dat nadere analyse en maatwerk per wijk noodzakelijk is.

De ontwikkeling van verloedering

Over de staat van onderhoud zijn de Stadlers in alle wijken tevreden; 83% over de wegen, 82% over de fietspaden en 63% over de trottoirs (zie pag. 108 Balans van de Stad en wijken). We kijken ook naar de mate van verloedering (van de leefomgeving) die is gebaseerd op een samengestelde indicator die weergeeft in hoeverre bewoners het zich voordoen van 1) Vernielingen, 2) Rommel op straat, 3) Bekladding van muren/gebouwen en 4) Hondenpoep beleven. Uit de uitkomsten van de monitor blijkt dat de negatieve ontwikkeling van verloedering sinds 2006 vooral verklaard wordt doordat bewoners ervaren dat er meer vernield wordt (zie pag. 111 Balans van Stad en wijken). Stedelijk is dit percentage gestegen van 21% in 2006 naar 29% in 2008. Ook hier zijn weer opmerkelijke verschillen tussen de wijken te constateren. Vooral delen van Beijum en Lewenborg zijn in het oog springend.

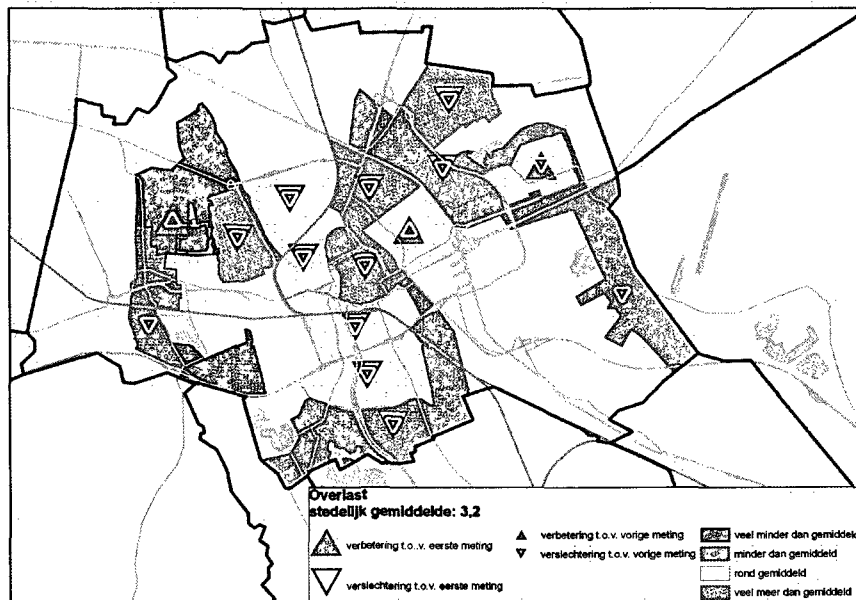
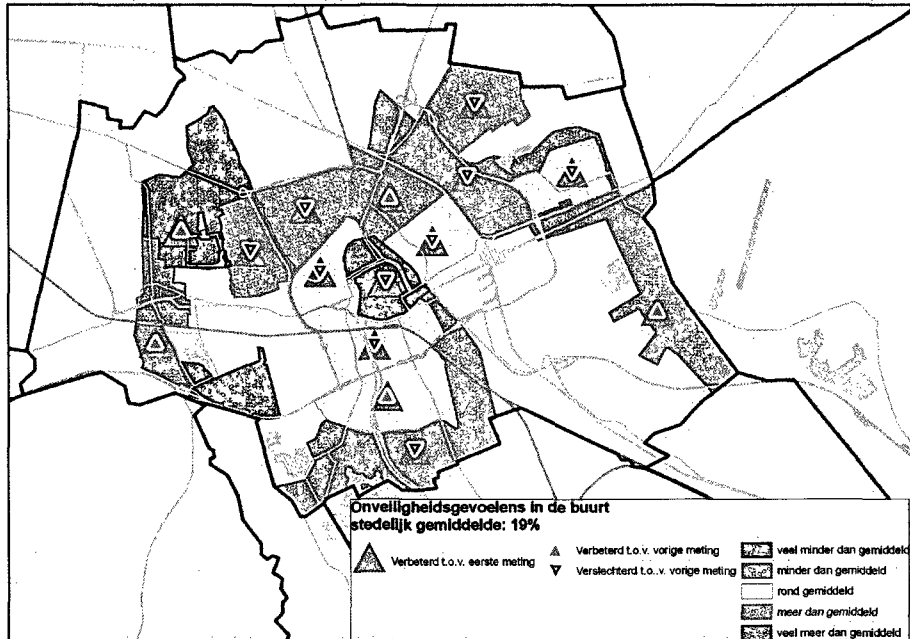
De verschillen tussen de wijken lijken vooral te worden verklaard door de aanwezigheid van de doelgroep jeugd (Beijum, Lewenborg, Vinkhuizen). Het ervaren van jongerenoverlast bevestigt deze relatie.

De ontwikkeling van (on)veiligheid

Sinds 1996 toont de ontwikkeling van (on)veiligheidsgevoelens bij bewoners een positieve ontwikkeling. In 1996 gaf 33% van de Stadters aan zich wel eens onveilig te voelen; in 2008 is dat percentage gedaald naar 19%. Ook hier

is vanaf 2006 een lichte negatieve ontwikkeling te constateren. Onderstaande kaarten laten zien dat er een groot verband bestaat tussen onveiligheidsgevoelens en het ervaren van overlast, dat stedelijk gezien sinds 1996 wel een stijging vertoont.

Het ervaren van onveiligheid en overlast gaat dus hand in hand. In de jaren '90 was er een duidelijke relatie te zien tussen onveiligheid en het ervaren van drugsoverlast. In de afgelopen jaren is er eerder sprake van optelsom van de verschillende overlastvormen (jeugd, drugs, omwonenden). Ook hier zijn er

verschillen per wijk. Nu vallen vooral het centrum en de Noord- en Oostelijke stadswijken op.

Discrepantie?

In deze nadere analyse is een poging gedaan om de in de motie veronderstelde discrepantie tussen de goede beoordeling van de 'staat van onderhoud' in de stad en de negatieve ontwikkeling van sociale cohesie, verloedering en onveiligheid nader te verklaren.

De kern is dat er een verschil zit tussen de beoordeling van de 'staat van onderhoud' (van trottoirs, wegen en fietspaden) en verloedering van de leefomgeving. Bij vragen over onderhoud letten Stadgers vooral op aspecten als scheefliggende stoeptegels etc. Terwijl bij 'verloedering van de leefomgeving' wordt gekeken naar vernielingen, rommel op straat, graffiti en hondenpoep. De beleving is ook een andere. Wat zich dus voordoet is dat de Stadger behoorlijk tevreden is over de staat van onderhoud, maar tegelijkertijd constateert dat er meer vernielingen en dergelijke worden gepleegd.

In de gangbare theorieën over de verhouding tussen sociale samenhang en verloedering worden in essentie twee dingen beweerd:

1. Een gebrek aan sociale controle ('oogje in het zeil') creëert meer mogelijkheden voor crimineel gedrag.
2. Als er in een straat veel verloedering is, bijvoorbeeld kapotte ramen, afval op straat of graffiti op de muren en gebouwen, zal er meer criminaliteit plaatsvinden in de straat. Met andere woorden: als bepaalde normovertredende gedragingen meer voorkomen heeft dit een negatief effect op de naleving van andere normen en regels.

We zien dit in de Groningse praktijk bevestigd. De wijken waar sociale samenhang relatief lager is en de overlast relatief hoger, zijn doorgaans ook de wijken waar mensen zich relatief onveiliger voelen en/of overlast ervaren. Per wijk is de balans daarvan verschillend. Wat daarbij een rol speelt, is het al dan niet aanwezig zijn van de doelgroep jeugd, waarvan een deel overlast veroorzaakt.

Overigens hechten wij er aan om te benadrukken dat over de gehele periode van twaalf jaar waarin wij bovenstaande gegevens meten een opgaande lijn zien als het gaat om onveiligheid. De laatste meting (wij doen dit om de twee jaar) laat een knik zien. De vraag is of dit incidenteel dan wel structureel is. De slechtere cijfers hebben deels te maken met metingen via internet, die vallen consequent negatiever uit. En deels komt de stijging vooral op het conto van het aantal waargenomen vernielingen (in een specifiek aantal

wijken). Hierbij is er een raakvlak is met jongerenoverlast. Wij blijven hier alert op.

Aanpak

In onze aanpak willen wij ingaan op de genoemde factoren die onveiligheid in hoge mate beïnvloeden. Daar waar het gaat om het tegengaan van verloedering van de leefomgeving, dan intensiveren wij onze aanpak vooral via de nieuwe vakdirectie Stadstoezicht. Volgend jaar zal de nieuwe vakdirectie een feit zijn. Op meerdere terreinen zal toezicht en handhaving direct aangestuurd worden vanuit de gemeente en daarmee kan onder andere de verloedering effectiever worden bestreden.

Vernielingen gaan in onder andere Lewenborg, Beijum (Noorddijk), Hoogkerk en Vinkhuizen gepaard met jongerenoverlast. Dit gaan we de komende jaren tegen door onder meer de uitbreiding van de Paraataanpak. Bij deze aanpak zijn diverse bestaande jongeren-netwerken betrokken. De samenwerking is echter veel intensiever dan binnen andere netwerken. Bovendien worden binnen Paraat niet alleen de jongeren zelf aangepakt maar ook de straat en het gezin waar ze uitkomen. Dit maakt ook deel uit van de afspraken die wij met het Rijk willen maken.

Daar waar het gaat om de verbetering van de sociale samenhang, in die zin dat meer mensen bij elkaar een 'oogje in het zeil' houden, willen wij dit vooral via het wijkbeleid laten plaatsvinden. Met daarbij een zwaartepunt in de Vogelaarwijken die op dit punt het slechtst scoren.

In de komende maanden gaan wij in het kader van de voortgang van de wijkvernieuwing/Nieuw Lokaal Akkoord, nieuwe wijkanalyses en wijkperspectieven voor de wijkvernieuwing-wijken in de stad opstellen. Daar komt dit punt nadrukkelijk in terug.

Daarnaast gaat er ook om wat de Stadgers zelf aan de oplossing kunnen bijdragen. Een goed voorbeeld van een dergelijke aanpak, waar wij de komende jaren op willen blijven inzetten, is buurtbemiddeling. Dit helpt mensen burenruzies op te lossen. De bemiddelaars (vrijwilligers) horen het verhaal van beide burenen en brengen hen samen aan tafel.

Het verbeteren van de veiligheid en tegengaan van verloedering vraagt om een gezamenlijke krachtsinspanning van alle betrokkenen. Wij willen vanuit de gemeentelijke kant daar een actieve bijdrage aan leveren. Om daarmee op plekken in de Stad waar verloedering en onveiligheid is toegenomen in de komende tijd de trend weer te kunnen keren.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,